

ΑΡΧΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ ΕΛΛΑΔΑ

[ΤΡΙΤΗ ΑΠΟΨΗ] Δεν ξεχνώ και αγωνίζομαι

Τα παιδιά στην Κύπρο πρέπει να θυμούνται όσα η δική τους πλευρά θυμάται

Της Μαρίας Ρεπούση

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ: Τετάρτη 17 Σεπτεμβρίου 2008

Τα παιδιά που φοιτούν στα ελληνοκυπριακά σχολεία στην Κύπρο έχουν από το 1974 και εξής ένα καθήκον που φαίνεται να είναι πάνω απ' όλα τα άλλα, συνήθη, καθήκοντα που έχουν τα παιδιά στο σχολείο. Είναι φαρδιά πλατιά τυπωμένο στα τετράδια και στα βιβλία τους, διακοσμεί τις σχολικές αίθουσες και σε κάποιες περιπτώσεις ακόμα και τον αύλειο χώρο τους. Το καθήκον της μνήμης. Από δικαίωμα, δικαίωμα στη μνήμη, στην ιστορία, η μνήμη έγινε στην Κύπρο καθήκον, εγκλωβίζοντας το μέλλον των παιδιών σε ένα οδυνηρό παρελθόν για το οποίο τα ίδια δεν έφταιζαν σε τίποτα. Τα παιδιά πρέπει να θυμούνται την τουρκική εισβολή στην Κύπρο και να αγωνίζονται για την επιστροφή της πατρίδας τους στην πρότερη της εισβολής κατάσταση, να θυμούνται τον ξεριζωμό των Ελληνοκυπρίων από τα σπίτια τους και να διεκδικούν την επιστροφή τους σε αυτά, να λογαριάζουν τους χαμένους ανθρώπους για αγνοούμενους για να μην αναγνωρίζουν τα τετελεσμένα. Τα παιδιά εκεί πρέπει να θυμούνται όσα η δική τους, η καλή πλευρά θυμάται, και να αγνοούν όσα θέλει να ξεχάσει. Όσα η ίδια προκάλεσε στους Τουρκοκυπρίους για να εθνοκαθάρει τη Μεγαλόνησο από το «σύνοικον» στοιχείο. Όσα προηγήθηκαν της τουρκικής εισβολής. Όσα καλύπτει η οδύνη της τραγωδίας. Όσα κρύβουν τα ομαδικά μνήματα.

Ό,τι πάει να αμφισβητήσει αυτήν την ακλόνητη ισορροπία μνήμης και λήθης, να ανοίξει μια συζήτηση πέρα από τα στερεότυπα του θύτη και του θύματος, να απαλλάξει ίσως την εκπαίδευση από το βαρύ φορτίο αυτής της απόλυτα μεροληπτικής εκδοχής του παρελθόντος, να ιστοριοποιήσει τις εμπειρίες και τα βιώματα ενός λαού που διχάστηκε, βρίσκεται στο στόχαστρο των εργολάβων της μνήμης. Πρόσφατα ήταν η εγκύκλιος του

Ο,ΤΙ ΠΑΕΙ ΝΑ ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΕΙ

την ακλόνητη ισορροπία μνήμης και λήθης, να ανοίξει μια συζήτηση πέρα από τα στερεότυπα του θύτη και του θύματος, βρίσκεται στο στόχαστρο των εργολάβων της μνήμης

υπουργού Παιδείας κ. Αντρέα Δημητρίου προς τα σχολεία, που βρίσκονται υπό την εποπτεία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η εγκύκλιος, στηριγμένη στις αρχές της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, πρότείνει μια σειρά από ενδοσχολικές και εξωσχολικές δραστηριότητες για να γνωριστούν και να συνυμνηθούν οι δύο κοινότητες του νησιού. Να μάθουν όχι μόνον αυτά που τους χωρίζουν αλλά και όσα κατά καιρούς τους ένωσαν ή τους ενώνουν. Εργασίες στο πλαίσιο των μαθημάτων με θέματα που να αναφέρονται στις κοινές παραδόσεις, συγκριτικές μελέτες για τη γλώσσα και τον πολιτισμό των δύο κοινοτήτων, δημιουργία ομίλου δραστηριοτήτων που να προωθεί την ειρηνική συνύπαρξη Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, διδασκαλία τουρκοκυπριακών λογοτεχνικών έργων, κοινές δραστηριότητες εκπαιδευτικών και μαθητών/τριών είναι μερικές από τις ιδέες που προτείνονται στην εγκύκλιο προκειμένου να καλλιεργηθεί «κουλτούρα ειρηνικής συμβίωσης, αμοιβαίου σεβασμού και συνεργασίας Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, με στόχο την απαλλαγή από την κατοχή και την επανένωση της πατρίδας και του λαού μας». Η εγκύκλιος θεωρήθηκε προσβλητική για την ιστορική μνήμη της «φυλής» και μια νέα καμπάνια εθνικού πανικού βρίσκεται σε εξέλιξη. Παραχαράσσεται η Ιστορία, παραγράφεται η ιστορική πραγματικότητα, και την ευθύνη, σύμφωνα με την Κλαίρη Αγγελίδου, πρώην υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου, έχουν οι «μεγάλοι και δυνατοί "φίλοι μας"» που εδώ και χρόνια έβαλαν στόχο την «επαναπροσέγγιση». Αυτοί οι συνωμότες «επέλεξαν πρόσωπα... τους φιλοξενούσαν... στα εργαστήρια- υπονομευτήρια της χώρας τους και τους έκαμναν πλύση εγκεφάλου» με απώτερο στόχο την «κατεδάφιση του Ελληνισμού».

Κοινοί, επαναλαμβανόμενοι κινδυνολογικοί τόποι. Η Ιστορία στο επίκεντρό τους.

Την επικαλούνται για να διαμορφώσουν τις πιο αρνητικές σ' αυτήν αντιλήψεις και στάσεις, για να αναιρέσουν τον αναστοχαστικό δυναμισμό της, για να ακυρώσουν τον σύνθετο, κριτικό της λόγο.

Η Μαρία Ρεπούση είναι αναπληρώτρια καθηγήτρια Ιστορίας και Ιστορικής Εκπαίδευσης στην Παιδαγωγική Σχολή του ΑΠΘ